

Öffentliche Bibliothek. Manifest der IFLA/UNESCO 1994

Freiheit, Wohlstand und die Entwicklung der Gesellschaft und des Einzelnen sind grundlegende menschliche Werte. Diese Werte werden nur verwirklicht, wenn gutinformierten Bürgern die Möglichkeit gegeben wird, ihre demokratischen Rechte auszuüben und eine aktive Rolle in der Gesellschaft zu spielen. Konstruktive Beteiligung und die Entwicklung der Demokratie hängen von zufriedenstellenden Bildungsangeboten und kostenlosem und unbegrenztem Zugang zu Wissen, Gedankengut, Kultur und Informationen ab.

Die Öffentliche Bibliothek als lokaler Zugang zum Wissen stellt eine Grundvoraussetzung für lebenslanges Lernen, unabhängige Entscheidungsfindung und kulturelle Entwicklung des Einzelnen und von sozialen Gruppen dar.

Das vorliegende Manifest bringt das Vertrauen der UNESCO in die Öffentlichen Bibliothek als lebendige Kraft für Bildung, Kultur und Information und als ein wesentliches Mittel zur Förderung des Friedens und des geistigen Wohls in den Köpfen von Männern und Frauen zum Ausdruck.

Die UNESCO ruft daher die nationalen und lokalen Regierungen dazu auf, die Entwicklung der Öffentlichen Bibliotheken aktiv zu unterstützen und zu fördern.

Die Öffentliche Bibliothek

Die Öffentliche Bibliothek ist das lokale Informationszentrum, das alle Arten von Wissen und Informationen ihren Nutzern jederzeit zugänglich macht.

Die Leistungen der Öffentlichen Bibliothek basieren auf dem Angebot eines gleichberechtigten Zugangs für alle, unabhängig von Alter, Rasse, Geschlecht, Religion, Nationalität, Sprache oder sozialem Status. Besondere Leistungen und Materialien müssen für diejenigen Benutzer angeboten werden, die, aus welchen Gründen auch immer, keinen Zugang zu regulären Dienstleistungen und Materialien haben. Zu diesen Benutzern zählen beispielsweise sprachliche Minderheiten, Menschen mit Behinderungen oder Menschen im Krankenhaus oder Gefängnis.

Biblioteko publika. Manifesto de IFLA/UNESCO 1994

Libereco, prospero kaj evoluo de socio kaj de individuoj estas bazaj homaj valoroj. Tiuj valoroj estas nur realigeblaj, se oni ebligas, ke bone informitaj civitanoj povas utiligi siajn demokratiajn rajtojn kaj ludi aktivan rolon en la socio. Subtena kunagado kaj plievoluigo de demokration dependas de kontentigaj klerigadofertoj kaj de senkosta senbarita alireblo al scioj, idearo kulturo kaj informoj.

La publika biblioteko kiel loka alireblo al la scio konsistigas la bazan kondichon por lernado dumviva, por sendependaj decidfontoj de individuoj kaj grupoj sociaj.

Tiu ĉi manifesto klarigas la fidon de UNESCO al la publikaj bibliotekoj kiel viva forto de klerigado, kulturo kaj informado kaj kiel esenca rimedo de stimulado al paco kaj bonfarto spirita en la kapoj de la homoj.

Tial la UNESCO instigas la naciajn kaj lokajn registarojn, aktive stimuli kaj subteni la plievoluigon de publikaj bibliotekoj.

La publika biblioteko

La publika biblioteko estas la surloka informcentro, kiu ebligas al ĝia uzantaro ĉiam ĉiu ajn specojn de scio kaj informo.

La povoj de publikaj bibliotekoj baziĝas sur la ofertoj de egaleca aliro por ĉiu ajn, sendependa de aĝo, raso, sekso, religion, nacieco, lingvo aŭ socia stato. Specialajn ofertojn kaj materialon ili proponu al jenaj uzantoj, kiuj pro iu ajn kaŭzo ne povas aliri al regulaj servoj kaj materialo. Tiaj uzantoj ekzemple estas lingvaj minoritatoj, handikapitoj aŭ homoj en malsanulejoj aŭ malliberejoj.

Allen Altersgruppen müssen ihren Bedürfnissen entsprechende Materialien angeboten werden. Sammlungen und Dienstleistungsangebote müssen alle Arten von geeigneten Medien und sowohl moderne Technologie als auch traditionelle Materialien berücksichtigen. Hohe Qualität und Relevanz für die lokalen Bedürfnisse und Bedingungen sind von grundlegender Bedeutung. Das Material muss die aktuellen Trends und die gesellschaftliche Entwicklung widerspiegeln, und darüber hinaus als kulturelles Gedächtnis menschlicher Leistungs- und Vorstellungskraft dienen.

Sammlungen und Dienstleistungen dürfen keiner ideologischen, politischen oder religiösen Zensur oder kommerziellem Druck unterliegen.

Aufgaben der Öffentlichen Bibliothek

Die folgenden Hauptaufgaben im Zusammenhang mit Informationen, Alphabetisierung, Bildung und Kultur sollten zum Kernstück der Dienstleistungen der Öffentlichen Bibliothek gehören:

1. Schaffung und Stärkung von Lesegewohnheiten bei Kindern bereits von klein auf;
2. Förderung des individuellen Lernens, des Selbststudiums und der formalen Bildung auf allen Ebenen;
3. Bereitstellung von Möglichkeiten für die persönliche Entwicklung im kreativen Bereich;
4. Stimulierung der Phantasie und Kreativität von Kindern und Jugendlichen;
5. Förderung eines Bewusstseins in den Bereichen kulturelles Erbe, Wertschätzung der Künste, wissenschaftliche Leistung und Innovation;
6. Zugang zu kulturellen Ausdrucksformen aller darstellenden Künste;
7. Förderung des interkulturellen Dialogs und der kulturellen Vielfalt;
8. Unterstützung der mündlichen Tradition;
9. Ermöglichung des Zugangs der Bürger zu allen Arten von Informationen über ihre Kommune;
10. Bereitstellung angemessener Informationsdienstleistungen für lokale Unternehmen, Verbände und Interessengruppen;
11. Erleichterung der Entwicklung von Informations- und Computerkompetenz;

Al uzantoj de ĉiu aĝo oni ofertu materialojn, adekvataj al iliaj bezonoj. Kolektoj kaj servoofertoj konsideru ĉiujn specojn de taŭgaj materialoj, kaj modernajn kaj tradiciajn. Alta kvalito kaj adekvateco al lokaj bezonoj kaj kondiĉoj estas bazoj gravegaj. La materialo devas respeguli la tendencojn aktualajn kaj la evoluon socian, kaj ĝi krome servu al la kultura memoro de homa povo- kaj imago-forto.

Kolektoj kaj servoofertoj ne estu regataj de iu ajn ideologi, politika aŭ religia cenzuro aŭ de komercaj premoj.

Taskoj de publikaj bibliotekoj

La sekvaj precipaj taskoj en koncerno al informado, alfabetiigo, klerigado kaj kulturo estu kerno de la servo de ĉiu publika biblioteko:

- o kreado kaj fortigo de legokutimoj ĉe infanoj, jam ek de komenco;
- o incito de individua lernado, memstudado kaj de formala klerigado en ĉiuj niveloj;
- o disponigo de eblecoj por la persona evoluo en la kampo kreiva;
- o stimulado de fantazio kaj kreemo de infanoj kaj adoleskantoj;
- o apogado de konscio en la kampoj de kulturheredaĵo, aprezo de artoj, sciencaj povoj kaj novigado;
- o aliro al kulturaj esprimmanieroj de ĉiuj eksponaj artoj;
- o stimulado de interkultura dialogo kaj de kultura diverseco;
- o subteno de buŝaj tradicioj;
- o alirebligo por la civitanoj al ĉiuj specoj de informado pri ilia komunumo;
- o disponigo de adekvataj informservoj por lokaj entreprenoj, asocioj kaj lobiogrupoj;
- o plifaciligado de evoluo de kompetenteco pri informado kaj komputado;

12. Unterstützung und Teilnahme an Alphabetisierungsaktivitäten und -programmen für alle Altersgruppen und gegebenenfalls Einführung solcher Aktivitäten.

Bereitstellung von Finanzierung, gesetzlicher Grundlagen und Netzwerke.

Die öffentliche Bibliothek soll grundsätzlich kostenlos sein.

Die öffentliche Bibliothek soll grundsätzlich kostenlos sein. Die öffentliche Bibliothek liegt im Verantwortungsbereich der lokalen und nationalen Behörden. Sie muss durch eine entsprechende Gesetzgebung unterstützt und von nationalen und lokalen Regierungen finanziert werden. Sie muss wesentlicher Bestandteil einer langfristigen Strategie für Kultur, Bereitstellung von Informationen, Alphabetisierung und Bildung sein.

Um bundesweit Koordination und Kooperation von Bibliotheken zu gewährleisten, müssen Gesetze und Strategiepläne auch ein nationales Bibliotheksnetzwerk auf der Grundlage vereinbarter Service-Standards definieren und fördern.

Bei der Entwicklung eines Netzwerks Öffentlicher Bibliotheken müssen National- und Regionalbibliotheken, Forschungs- und Spezialbibliotheken, sowie Schul-, Hochschul- und Universitätsbibliotheken berücksichtigt werden.

Betrieb und Verwaltung

Eindeutige Richtlinien müssen entwickelt werden, die Ziele, Prioritäten und Dienstleistungen unter Berücksichtigung der Bedürfnisse der lokalen Gemeinschaft festlegen. Die öffentliche Bibliothek muss effizient organisiert und im Einklang mit professionellen Standards betrieben werden.

Die Zusammenarbeit mit relevanten Partnern - zum Beispiel mit Benutzergruppen und mit Fachleute auf lokaler, regionaler, nationaler und internationaler Ebene - muss gewährleistet sein.

Die Dienstleistungen müssen allen Mitgliedern der Gemeinschaft zugänglich sein.

- o subteno kaj partopreno en la alfabetigo de ĉiuj aĝogrupoj kaj laŭokaza enkonduko de tiaj aktivecoj.

Disponigo de financado, leĝobazoj kaj retoj.

Uzado de publikaj bibliotekoj ĝenerale estu senkosta.

Respondecaj por publikaj bibliotekoj estas la lokaj kaj naciaj komunumaj aŭtoritatoj. Koncerna adekvata leĝaro devas ilin apogi; lokaj kaj naciaj registaroj devas ilin financi. Esence necesa por ili estas longtempa strategio por kulturo, disponigo de informoj, alfabetigo kaj klerigo.

Por tutlande certigi la kunordigon kaj kunlaboron de bibliotekoj, necesas ke leĝaro kaj strategiaj planoj difinu kaj antaŭenigu nacian bibliotekreton surbaze de interkonsente akceptitaj servonormoj.

La reto de publikaj bibliotekoj estu konstruita tiel, ke estu konsiderataj ankaŭ naciaj kaj regionaj bibliotekoj, sciencaj esplor-kaj specialbibliotekoj, krome lernejoj kaj universitataj.

Mastrumado kaj administrado

Devas esti formulitaj klaraj gvidlinioj sen ambiguo, kiuj fikse difinas la celojn, prioritatojn servojn, respektante la bezonojn de la loka komunumo. La publika biblioteko estu organizita efike kaj laboru konforme al profesiaj normoj.

Certigita estu la kunlaboro kun gravaj partneroj – ekzemple kun la uzantaro kaj fakuloj profesiaj sur ebena loka, regiona, nacia kaj internacia.

La servoj efektive estu alireblaj por ĉiu membro de la komunumo.

Zu den Voraussetzungen gehören günstig gelegene Bibliotheksgebäude, gute Lese- und Studienmöglichkeiten sowie relevante Technologien und angemessene Öffnungszeiten für die Nutzer. Außerdem zählen dazu Outreachprogramme für diejenigen, die nicht in der Lage sind, die Bibliothek zu besuchen.

Die Bibliotheksdienstleistungen müssen an die unterschiedlichen Bedürfnisse der Kommunen in ländlichen und städtischen Gebieten angepasst werden.

Der Bibliothekar ist ein aktiver Vermittler zwischen Benutzern und Ressourcen. Die Fort- und Weiterbildung des Bibliothekars ist unerlässlich, um angemessene Dienstleistungen anbieten zu können.

Outreach- und Benutzerschulungsprogramme müssen angeboten werden, damit die Benutzer von allen Ressourcen profitieren können.

Umsetzung des Manifests

Entscheidungsträger auf nationaler und lokaler Ebene und die Bibliotheksgemeinschaft im Allgemeinen auf der ganzen Welt, werden hiermit aufgefordert, die in diesem Manifest zum Ausdruck gebrachten Grundsätze umzusetzen.

Das Manifest wird in Kooperation mit der Internationale Vereinigung bibliothekarischer Verbände und Einrichtungen (IFLA) erstellt.

Tio postulas favore situajn bibliotek-konstruaĵojn, bonajn instalaĵojn por legi kaj studi kun taŭga tekniko, krome sufiĉajn servohorojn por la uzantaro. Tio ankaŭ implicas, ke uzantoj povu atingi servoj de ekstere, se ili ne kapablas mem viziti la bibliotekon.

La bibliotekaj servoj estu adaptitaj al la diversaj bezonoj de komunumoj, ĉu en areoj kamparaj, ĉu en urbaj.

La bibliotekisto estas peranto aktiva inter uzantaro kaj la rimedoj disponeblaj. Nemalhaveblaj estas daŭra pliklerigo kaj plulernado de bibliotekistoj, por povi oferti taŭgajn servojn.

Necesas oferti adekvatajn eblecojn por atingi la servojn de ekstere kaj provizi instru-ofertojn por la uzantaro, por ke ĉiu uzanto havu la saman ŝancon profiti el ĉiuj rimedoj.

Realigo de tiu manifesto

Decidantoj en niveloj nacia kaj loka kaj ĝenerale la tutmonda komunumo de bibliotekoj estas nun admonitaj kaj urĝe petataj, efektive realigi la ĵus formulitajn principojn kaj postulojn de tiu ĉi manifesto.

La manifesto prepariĝis kunlabore kun la Internacia Federacio de Bibliotekaj Asocioj kaj Institucioj (angle: IFLA).